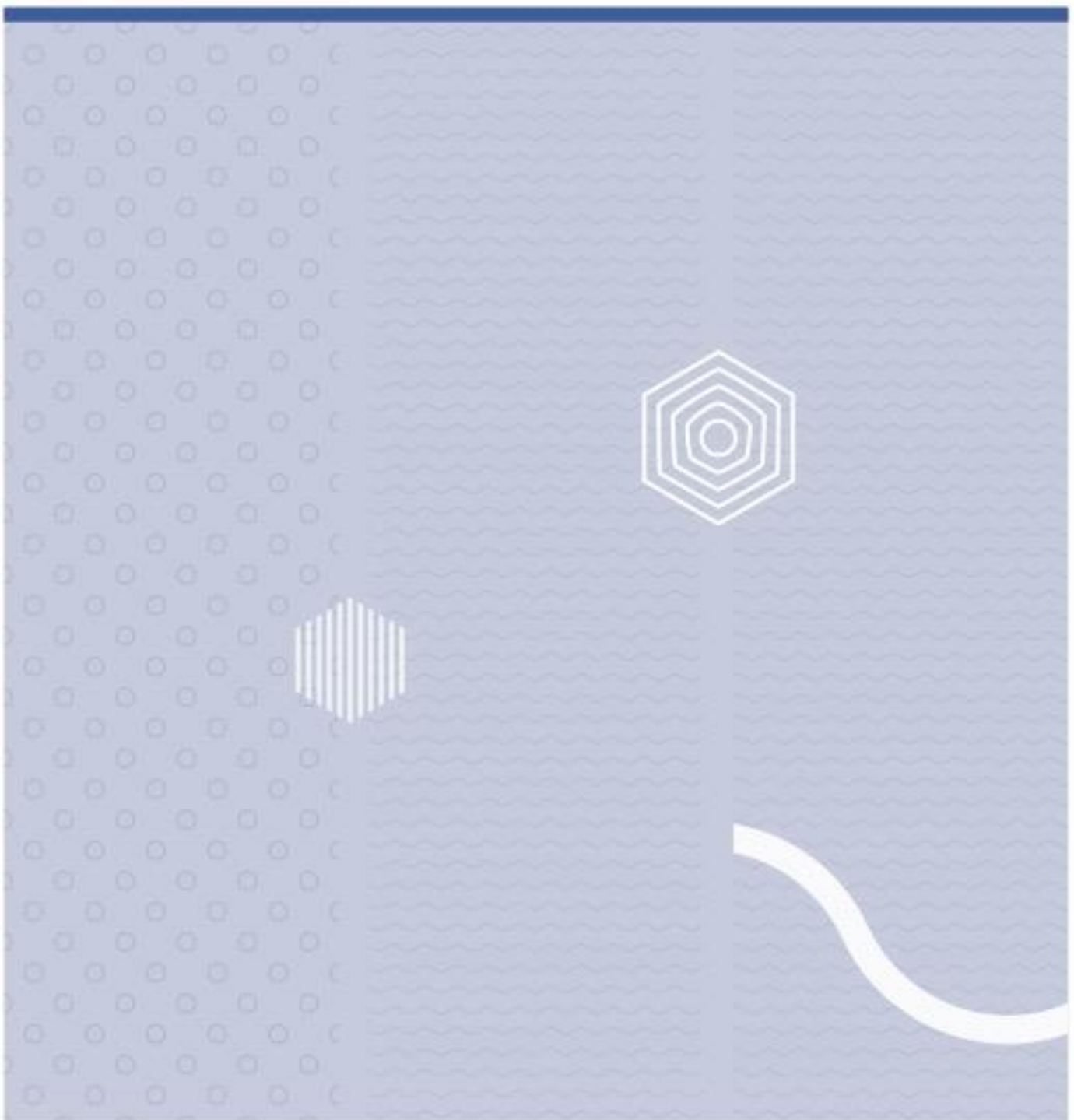

Kandidatnummer 7204

«Det var ikke sånn den gang jeg var student!»

En oppgave om moralsk ansvar, egenskapsforklaring av studenter, studentlivet og deres motivasjon

Innholdsfortegnelse

1	Forventninger til studentlivet – et prosjekt rundt dissonans mellom forventninger og realitet	3
1.1	Innledning	3
1.2	Fase A - Problemformulering	4
1.3	Fase B – Litteratur- og informasjonssøking	5
1.4	Fase C – Innsamling og bearbeiding av data	5
1.5	Fase D – Oppsummering og konklusjon	8
1.6	Oppsummering	8
2	HSN sitt sosiale og økologiske bidrag til lokalsamfunnet – sett i lys av moralsk ansvar og sosialt entreprenørskap	10
3	Refleksjoner rundt motivasjon, engasjement og egenskapsforklaringer av studenter	13
4	Litteraturliste	15

1 Forventninger til studentlivet – et prosjekt rundt dissonans mellom forventninger og realitet

Når det i oppgaven blir bedt å ta utgangspunkt i prosjektrapporten og videreutvikle denne med et prosjekt som skal bidra til at HSN lykkes både faglig og sosialt, må jeg finne et utgangspunkt for oppgaven. Prosjektrapporten som gruppen leverte hadde følgende problemstilling:

“Hvordan kan studentprosjekter få bedre gjennomføringsevne ved å anvende konkrete prosjektmetoder og digitale verktøy?”

Utgangspunktet for denne problemstillingen var erfaringer med utarbeidelsen av en aktivitetskalender som hadde som målsetning å minske ensomhet blant studenter. Videre nå i denne oppgaven ser jeg at jeg må ta et valg om jeg skal legge problemstillingen til prosjektrapporten til grunn, eller om jeg skal velge å se på målsetningen fra det originale prosjektet. Legger man til grunn problemstillingen kunne et videre prosjekt være «Hvordan kan HSN lage en strategi for å gi studentene tidlig kompetanse til å påvirke deres studenttilværelse?». På bakgrunn av at jeg allerede har skrevet og jobbet mye med denne tematikken velger jeg for personlig utviklings del å gå for en annen tematikk basert på ensomhetsproblematikkens om aktualiseres gjennom aktivitetskalenderen.

Prosjektet får følgende problemstilling:

«Hvilke forventninger har nye studenter til studenttilværelsen, og i hvilken stor grad sammenfaller den med den realiteten de møter?»

1.1 Innledning

Jeg har gjennom denne oppgaven valgt å benytte prosjektet som metode gjennom 4 faser, slik som den er beskrevet av Brinchmann-Hansen (1999). Jeg vil også legge til grunn at jeg som leder for dette har fått mandat til å gjennomføre og delta i videre beslutningsprosesser, og har evne til å gjennomføre dette prosjektet med det gitte formålet og rammene som kreves (Jacobsen & Thorsvik, 2013, s. 318).

Med den overnevnte problemstillingen ønsker jeg å skape et prosjekt som kartlegger forventningene til studentlivet, og jeg vil ta det standpunktet at jeg har blitt ansatt i HSN som en «kunnskapsaktivist». Dette er en person som blir introdusert til et miljø for å forsøke å se på en gitt problemstilling med helt nye øyne, og prøve å tilføre ny kunnskap som kan være avvikende fra de gitte sannhetene i miljøet (Jacobsen & Thorsvik, 2013, s. 372). Jeg vil også da definere «den gitte sannheten i miljøet» som at studenter ikke jobber bra nok, ikke prioriterer studiene og er ikke «slik jeg var når jeg var student».

1.2 Fase A - Problemformulering

Den teoretiske bakgrunnen for problemstillingen er hentet fra de sosiologiske retningene som er kjent som sosial interaksjonisme og sosialkonstruksjonismen (Aakvaag, 2008). Begge disse retningene inkluderer en forståelse av at menneskers identitet og begrepene de anvender skapes gjennom hvordan vi snakker sammen, omtaler disse, og hvilke forventninger vi har i møte med disse (Aakvaag, 2008). Sett i lys av denne oppgavens problemstilling vil det si at jeg ønsker å se på om det finnes en dissonans mellom de forventningene studentene har til studentlivet som begrep. Jeg har da videre en teoretisk fundert hypotese. En hypotese en antagelse om resultatet til prosjektet (Brinchmann-Hansen, 1999, s. 32). Hypotesen sier at «ved at studenten har spesielle antagelse til begrepet studentlivet, og disse ikke blir oppfylt, vil studentene oppleve en dissonans som kan føre til passivitet og misnøye med nettopp studentlivet».

Vi har alle individuelle tanker rundt et begrep. Studentlivet, eller studenttilværelsen er nettopp et slikt begrep. Hvis man er underveis i et studium eller har fullført, har man konkrete og individuelle erfaringer med hva som skal fylle dette begrepet. Er man 19 år gammel og søker seg til studiene, kan man ha forestillinger om studentlivet basert på egen skoleerfaring fra videregående. Et tredje ståsted kan være hvis man er voksen og tar videreutdanning eller omskolerer seg. Da kan forventningene og innholdet av studentlivet være knyttet til 90-tallets studentliv. Det er mange mulig påvirkningsfaktorer som former forestillingen av dette begrepet, alt fra bilder anvendt på nettsidene til institusjonen, reklamefilmer, omtaler fra tidlige studenter eller kanskje man kjenner noen som jobber der.

Hva en opplever som en realitet ved studiestart er tidlig med å forme nytt innhold for hvert individs forståelse av begrepet. Mye snakk om sosiale aktiviteter, auditorium som ikke ser ut som de på hjemmesiden, lite strukturert informasjon, etc. Det er nettopp i dette skjæringspunktet mellom forventninger og realitet jeg håper prosjektet kan ha som formål å endre. Både ved å se hvordan man kan få forventningene til å bli likere realiteten, og få realiteten til å være nærmere forventningene. Dette mener jeg vil føre å kunne føre HSN i en retning slik at de vil lykkes både faglig og sosialt.

Jeg har frem til nå redegjort for *hva* og *hvorfor* dette skal gjennomføres, og det siste begrepet som da må inn er *hvordan* dette skal gjennomføres (Caspersen & Halland, 2014, s. 10). Dette vil jeg vise gjennom den videre prosjektskissen.

1.3 Fase B – Litteratur- og informasjonssøking

En del av litteraturen som ligger til grunn for det teoretiske perspektivet er kort beskrevet i forrige kapittel. Videre vil det være nyttig å innhente relevant data om søker tall, demografi og finne annen forskning som er gjort på dette temaet. Dette vil også kunne danne grunnlag for den kommende utvelgelsen av intervjuobjekter. Å finne aktuell forskning på feltet kan man oppnå gjennom litteratursøk i nasjonale og internasjonale forskningsdatabaser. Det kunne også være aktuelt å kjapt kartlegge de siste årenes erfaringer og praksis av gjennomføringen av oppstartsuke for å sikre at bakgrunnen for problemstillingen er korrekt og nyansert.

1.4 Fase C – Innsamling og bearbeiding av data

I denne fasen vil jeg innhente to datasett av samme referansegruppe. Jeg ville først gjennomført kvalitative intervjuer med søkere til HSN som har fått plass. Jeg ville her gjennomført semistrukturerte intervjuer der jeg vil vektlegge deres egne fortellinger om studentlivet, hva de assosierer med begrepet, samt be de se for seg en vanlig studiedag som de beskriver detaljert fra morgen til kveld. Alt dette gjennom en intervjuguide som har som formål å skaffe et sanntidsbilde av vedkommende sitt bilde av fremtiden. Intervjuet som metode og etiske overveielser blir gjennomført slik som beskrevet av (Grønmo, 2016). Begrunnelsen for valget av intervju som metode fremfor et

spørreskjema er at dette vil få frem bakenforliggende årsaker og sider ved forventningene som en tidligere ikke har avdekket (Brinchmann-Hansen, 1999, s. 43). Det er noen begrensinger ved metoden, men jeg vil også legge til grunn at jeg gjennom utdannelsen min har gjennomført flere slike intervjuer og har derfor den kompetansen som kreves til å gjennomføre slike intervjuer på en slik måte at man unngår eller minimerer en del av disse (Brinchmann-Hansen, 1999, s. 45).

Jeg vil så gjennomføre det samme intervjuet med de samme personene en stund etter semesterstart. Jeg ville ventet en gitt tid til en kunne tenke seg at studentene har kommet på plass, og har blitt en del av den en kan kalle «studentlivet/tilværelsen». Jeg vil så benytte meg av samme intervjuguide som ved første gjennomføring, men endre tidshorizonten slik at det blir en deskriptiv form på intervjuet. Det vil si at de nå skal beskrive hvordan de opplevde starten og hvordan en spesifikk studiedag har vært. De vil også svare på i hvor stor grad de nå er aktive i fag, sosiale aktiviteter og studentlivet som et vidt begrep. Avslutningsvis vil de reflektere over hvordan de selv ser på forholdet mellom svarene de oppga under det første intervjuet opp mot dagens beskrivelse.

Dette vil da danne et datagrunnlag som vil ligge til grunn for en kvalitativ analyse gjennom åpen, lukket koding og videre en kategorisering av dataene (Grønmo, 2016, s. 268). Dette vil da ligge til grunn for en videre komparativ analyse av disse. En komparativ analyse egner seg godt når det er snakk om få enheter som inkluderes i studiet, men er sammensatt av flere og komplekse variabler (Grønmo, 2016, s. 404).

Gjennom bearbeidelsen av dataene vil jeg også måtte ta standpunkt rundt validiteten og reliabiliteten til prosjektet. Validiteten til oppgaven vil si om dette prosjektet har brukt de metodiske midlene korrekt og opp mot den faktiske problemstillingen som ligger til grunn (Brinchmann-Hansen, 1999, s. 49). Bare gjennom å skrive denne oppgaven har jeg gjentatte ganger gått tilbake til problemstillingen som jeg startet med, endret litt på denne og sett opp mot de spørsmålene og temaene jeg har beskrevet i intervjuguiden. Ved at man går disse «rundene» mellom problemstilling, hva jeg faktisk får svar på, og hvordan jeg tolker svarene vil jeg kunne øke validiteten for prosjektet som helhet og da også prosjektets resultater.

Videre bør jeg vurdere og beskrive reliabiliteten. Gjennom bruk av intervju som metode er reliabiliteten i utgangspunktet lav hevder Brinchmann-Hansen (1999, s. 49). Grønmo (2016) trekker også frem dette, men vektlegger at forskeren, som er et viktig analyseverktøy i seg selv i slike kvalitative studier, kan øke reliabiliteten ved at vedkommende er troverdig og har kompetanse på feltet. Videre kan reliabiliteten økes ved å åpent redegjøre for egne svakheter og begrensinger ved studiet, kildenes troverdighet, og eventuell sammenligning av ekstern konsistens på området (Grønmo, 2016, s. 251). Sistnevnte vil si at man ser om de funnene selv har samsvarer eller ikke med eventuell tidligere forskning på området. Samsvarer det ikke kan det være grunner for dette som bør redegjøres for, men dette betyr ikke at reliabiliteten automatisk blir lav. Det kan hende at man har kommet frem til unike funn nettopp fordi man har avdekket noe nytt, men dette må redegjøres for slik at det blir aktualisert i oppgaven. Det er dette denne åpenheten som vil føre til en økt reliabilitet i en kvalitativ studie.

Avslutningsvis er det viktig å redegjøre for representativiteten og generaliserbarheten av funnene i prosjektet. Her vil antallet intervjuobjekter bli presentert men også beskrivelse av utvalgsmetode (Brinchmann-Hansen, 1999, s. 48). Gjennom bruken av en kvalitativ studie har man ikke som mål å skape direkte representativ eller generaliserbare data i den klassiske forstanden. Formålet er i mye større grad å kunne avdekke ny kunnskap og vinkler på den gitte problemstilling en har valgt. Fritt sitert fra en av mine forelesere: «Kvantitative undersøkelser kan bare stille spørsmål om noe man vet spørsmålet til. Kvalitative undersøkelser kan skape nye spørsmål og derfor ansees å måtte danne kunnskapsgrunnlaget til de kvalitative undersøkelsene». Nettopp dette poenget er viktig å trekke frem. Tidlig i oppgaven skrev jeg at jeg hadde gitt meg selv et utgangspunkt som ansatt i HSN som en «kunnskapsaktivist», en ansatt som skulle finne ny kunnskap og ny vinkling på en problemstilling som har blitt aktualisert av kunnskapssamfunnets fremtog. Det er derfor viktig å kunne grave dypere i denne problemstillingen gjennom å ikke bare se på eksisterende kvalitativ data og egenskapsforklare studenten inn i disse tallene, men heller gi de fremtidige studentene mulighet til å skape nye spørsmål i fremtidens undersøkelser.

1.5 Fase D – Oppsummering og konklusjon

Etter en komparativ analyse er gjennomført vil jeg presentere sentrale funn som er relevante for min problemstilling og se disse opp mot det teoretiske grunnlaget slik det er beskrevet i fase A. Jeg vil her ha fokus på nettopp det tidlige skjæringspunktet mellom forventninger og realitet, og videre komme med forslag til forbedringer basert på disse. Uten å ha gjennomført dette studiet er det ikke mulig å konkludere med noe, men vi kan se tilbake på hypotesen som ble presentert tidligere i prosjektet: «Ved at studenten har spesielle antagelse til begrepet studentlivet, og disse ikke blir oppfylt, vil studentene oppleve en dissonans som kan føre til passivitet og misnøye med nettopp studentlivet».

La oss si at denne hypotesen således ble bekreftet. Da ville det være viktig å kunne komme med konklusjoner og anbefalinger på bakgrunn av prosjektet. Disse ville kunne være i delt inn i to. På den ene siden komme med forslag til endringer som kan påvirke fremtidens studenter oppfattelse av studentlivet, slik at den samsvarer med det reelle studentlivet. På den andre siden bør man komme med forslag til endringer som kan se på hvordan man kan få blant annet studiestarten, som danner grunnlaget for studielivet som begrep, til å samstemme i større grad med de forventningene de nye studentene har skapt seg. På denne måten vil man minske avstanden mellom disse to sidene, skape mindre dissonans, noe som igjen vil føre til at omveltningen fra det tidligere livet en har hatt til studentlivet blir mindre tyngende. Den videre hypotesen vil være at gjennom en mindre avstand mellom dette vil studentene i større grad føle mer mestring faglig og sosialt og en vil forhindre ensomhet, psykiske vansker og i ytterste grad studieavbrudd.

1.6 Oppsummering

Jeg har gjennom denne oppgaven vist hvordan man kan etablere et lite prosjekt som har til mål å kunne avdekke ny kunnskap og videre tiltak som vil føre å kunne føre HSN i en retning slik at de vil lykkes både faglig og sosialt. Som det synes av oppgaven har jeg tatt utgangspunkt i en prosjektbeskrivelse som er mer akademisk og forskningsmessig rettet enn andre prosjektbeskrivelser som er mer fokusert på hvilke ressurser, risiko og direkte resultatmål. Flere av disse faktorene, slik som ressurser, mandat og rammer har jeg beskrevet kort som gitt for å kunne gjennomføre prosjektet. I realiteten så ville dette

være noe som måtte ha vært redegjort for før man starter opp på et slikt prosjekt, men gå grunn av oppgavens omfang har jeg ikke beskrevet dette, men heller hatt fokus på den akademiske og forskningsmessige forankringen i prosjektet.

2 HSN sitt sosiale og økologiske bidrag til lokalsamfunnet – sett i lys av moralsk ansvar og sosialt entreprenørskap

I oppgaveteksten hevdes det at organisasjoner har et sosialt og et økologisk ansvar, og det spørres videre om hvordan HSN kan bidra til å løse samfunnsproblemer som sosial ulikhet, integrering samt de langsiktige klimautfordringene vi står foran.

Når jeg skal besvare en slik oppgavetekst vil jeg alltid starte med å bryte opp oppgaveteksten i de bestanddelene jeg finner. Den første biten er, slik jeg tolker det, en påstand om at organisasjoner har et slikt sosialt og økologisk ansvar. Det jeg henger meg opp i her er nettopp begrepet ansvar. Skal vi se på en definisjon av dette begrepet så ser vi at det kan deles inn i to hovedkategorier, juridisk ansvar og moralsk ansvar (Tranøy, 2016). Begge måtene å anse ansvar på kan gis gjennom offentlig styring, men det juridiske ansvaret er kanskje det mest fremtredende eksempelet på dette. Det moralske ansvaret kan utspringe fra flere kanter. Gjennom debatter vi har hatt i emnet har jeg stilt spørsmål med dette med nettopp hvor dette moralske ansvaret kan komme fra.

Jeg har gjennom de siste årene observert flere større organisasjoner og bedrifter som står frem i media og gjennom egne reklamekampanjer der de fremmer sitt samfunnsmessige engasjement, der de enten donerer penger til veldedige formål, øker lønningene til sine egne underbetalte fabrikkansatte, eller når de gir bedre arbeidsforhold til den samme gruppen. Spørsmålet jeg da stiller meg er hvordan dette oppriktig kan ansees som at de tar det moralske ansvaret på alvor når det samtidig blir reklamert for dette ut i offentligheten. Det jeg stiller meg kritisk til er nettopp motivasjonen for å ta dette ansvaret. Stammer det fra en redsel om å få negativt omdømme, at det kan gi konkurransefortrinn, eller at de kan bruke det som overskrifter for å promotere sine produkter samtidig. Det er nettopp dette økonomiske aspektet bak det moralske ansvaret som jeg finner utfordrende. Det handler om kultur og motivasjon for å gjøre endringer. Tar man på seg et moralsk ansvar gjennom en kultur og en ideologi som legger til grunn at man skal gjøre godt og ikke harme, kan man nettopp få gjennom en ansvarlig satsning på disse områdene.

Skal HSN lykkes med å ta et slikt ansvar ønsker må de passe på at de har en tilsvarende organisasjonskultur. Ser vi til litteraturen igjen ser vi at det finnes to «trosretninger» rundt begrepet organisasjonskultur, der den ene vektlegger det internasjonale miljøet og bransjetilhørighet og en annen retning som vektlegger en intern kulturskapelse fra ledelse som vektlegger spesielle verdier (Jacobsen & Thorsvik, 2013, s. 146). Uansett hvilken av disse retningene man vektlegger mest er det viktig at man ser de i sammenheng. For HSN sin del er den interne kulturutviklingen som vektlegger et slikt ansvar å finne i både den overordnede strategiplanen for HSN, samt i deres strategiplan for samfunnsforankring (Høgskolen i Sørøst-Norge, 2017a, 2017b). Dette samfunnsansvaret både internasjonalt og lokalt kunne gjerne vært mer spesifisert. Videre kan vi jo se hva HSN «produserer» noe som også et gitt mandat til utdannings situasjoner. Ser vi gjennom utdanningsporteføljen finner vi blant annet; Bachelor i natur og miljø som fremmer bærekraftig forvaltning av naturressurser, Bachelor i ingeniørfag, ren energi- og prosess teknologi som nevner det grønne skiftet samt andre utdanninger som vektlegger sosialt entreprenørskap og innovasjon.

Når jeg avslutningsvis nevner sosialt entreprenørskap vil jeg trekke frem et viktig poeng som Kobro, Røtnes, Eggen og Skar (2017) argumenterer i sin rapport om sosialt entreprenørskap i Norge, nettopp at begrepet anvendes veldig forskjellig og må tolkes ut fra den kontekst det anvendes i.

Gjennom EU-kartleggingen i 2015, gjennomført i 29 land, ble det dannet noen felles minimumstrekk for å skulle kalle seg sosialt entreprenør (EU rapporten, sitert i Kobro et al., 2017, s. 19-20):

- It must pursue an explicit and primary social aim: a social aim is one that benefits society;
- The organisation must engage in economic activity: this means that it must engage in a continuous activity of production and/or exchange of goods and/or services
- It must have limits on distribution of profits and/or assets: the purpose of such limits is to prioritise the social aim over profit making;

- It must be independent i.e. organisational autonomy from the State and other traditional forprofit organisations; and,
- It must have inclusive governance i.e. characterised by participatory and/ or democratic decision-making processes.

Ut ifra disse retningslinjene finner vi mange krav som jeg selv tenker er viktige at HSN og større aktører tar inn over seg for å kunne jobbe med de samfunnsmessige utfordringene som blir nevnt i oppgaveteksten. De er nødt til å kunne argumentere for at det sosiale målet har en større verdi enn det økonomiske, de må kunne forsvare at de har et fornuftig økonomisk overskudd og de må ha en inkluderende deltagelse i styringsleddene som fatter beslutninger.

3 Refleksjoner rundt motivasjon, engasjement og egenskapsforklaringer av studenter

Som jeg nevnte i forrige oppgave er motivasjon noe som kan være utslagsgivende for hvordan det man produserer eller skal formidle kan bli oppfattet. «Motivasjon er mobilisering av energi som fokuseres mot bestemte utfordringer» (Caspersen & Halland, 2014, s. 17). Å være motivert kan være et annet begrep som på sin side kanskje ikke henger direkte sammen med motivasjon (for å oppnå noe). Men konsekvensen av å være motivert eller engasjert kan være at man overskrider antall ord man hadde tiltenkt hver del av eksamensbesvarelsen nettopp fordi temaet jeg skrev om er et tema vi hadde i gjennom utdannelsen min som jeg ble motivert av. Og jeg har blitt motivert på mange områder. Motivasjonen min for å bli motivert har vært unik og vil skille seg fra andres motivasjon. Så gjennom motivasjonen direkte kan man ikke finne en løsning på hvordan man kan motivere studenter til å være med å påvirke. For det er det som har blitt mitt mål gjennom mange år innen studentpolitikken: Skape motivasjon gjennom å finne ut hva som motiverer individet. Finner man den, så kan man bygge hverandre opp og frem. Opp til de posisjonene der vedkommende selv har lyst å påvirke, og frem mot en fremtid man selv har mulighet til å bestemme kursen mot.

Det kan hevdes masse om norske studenter. At de er late, studerer for lite, drikker for mye og annen egenskapsforklaring av studenter som ønsker å forklare at de ikke dukker opp i forelesningssalene eller er engasjerte innen samfunnene eller demokratiet. Men som jeg selv argumenterte for på NSO sitt landsmøte i helgen, så må vi slutte med denne egenskapsforklaringen av studenter, og heller få utdanningsinstitusjonene til å se innover på seg selv. På talerstolen da var det institusjonene som jeg rettet en pekefinger mot, men denne gangen må vi også inkludere oss selv.

Skal man skape studenter som er faglig engasjerte og som dukker opp på forelesninger, så forelesere være med på å bane vei for den dannelsesreisen som høyere utdanning skal være. De må tidlig inn å vise veien, motivere og skape den riktige faglige kulturen.

Skal man skape studenter som er studentpolitisk og samfunnsengasjerte må vi gå den samme veien. Forelesere og ansatte må fremsnakke viktigheten av rollen til en tillitsvalgt

fremfor å mistenkeliggjøre vedkommende når den ber om gyldig fravær for å delta på et møte. De ansatte må vise ovenfor miljøet rundt seg at den tillitsvalgte rolle har reell betydning og påvirkning! Men, vi kan ikke skyve det hele og fulle ansvaret over på utdanningsintuisjonene denne gangen. Vi må selv også se inn over oss selv når vi kritiserer studenter for å ikke delta på sosiale aktiviteter og studentpolitiske møter. Vi må se på oss selv når vi sitter der alene på møter med kald pizza og ikke skjønner hvorfor de ikke er like motivert og stiller opp slik som vi gjør. Hvorfor egenskapsforklarer også vi studentene og noen ganger dytter de vekk gjennom å skille mellom «oss engasjerte» og «de andre»?

Alle kan bli motiverte, men hva de blir motivert av er individuelt. Noen har som eneste motivasjon for høyere utdanning at de vil få fast jobb eller at de vil få høyere lønn. Eller faktisk at det gjennom det økte kompetansekravet i kunnskapssamfunnet skjer en utvikling der vi produserer en underklasse gjennom at normen er bachelor i stedet for fullført videregående.

Det er mange løsninger, men det er viktig at vi spiller på lag med studentene vi representerer og de ansatte. Vi må vise frem våre seirer og legitimere vår eksistens. Vi må legge til rette for at alle som sier ja til er verv blir ivaretatt og får muligheter til å komme frem og opp. Vi må være tilstede i forelesningssalene under studiestart. Vi må fremsnakke og være positive. Vi må vise oss som gode ambassadører for studentbevegelsen. Og vi må formidle, sammen med de ansatte, hvor grunnleggende tanken om representasjon og medvirkning er i det norske samfunnets oppbygning.

4 Litteraturliste

- Aakvaag, G. C. (2008). *Moderne sosiologisk teori*. Oslo: Abstrakt forl.
- Brinchmann-Hansen, Å. (1999). *Prosjekt- og problembasert læring* (2. utg.). Oslo: Universitetsforl.
- Caspersen, K. & Halland, G. (2014). *Utvikling av lærende team : prosedyrer, prosesser, roller og utfordringer* (3. utg.). Trondheim: VeiVis.
- Grønmo, S. (2016). *Samfunnsvitenskapelige metoder* (2. utg.). Bergen: Fagbokforl.
- Høgskolen i Sørøst-Norge. (2017a). *HSN strategi for samfunnsforankring (2017-2021)*. Hentet fra https://www.usn.no/getfile.php/13464178/usn.no/filer/om_HSN/Strategier/HSN%20strategi%20for%20samfunnsforankring.pdf.
- Høgskolen i Sørøst-Norge. (2017b). *HSN Strategiplan (2017-2021)*. Hentet fra https://www.usn.no/getfile.php/13465550/usn.no/filer/om_HSN/Strategier/HSN_strategiplan_1702_.pdf.
- Jacobsen, D. I. & Thorsvik, J. (2013). *Hvordan organisasjoner fungerer* (4. utg.). Bergen: Fagbokforl.
- Kobro, L. U., Røtnes, R., Eggen, F. W. & Skar, C. (2017). Statlige rammevilkår på ramme alvor. Sosialt entreprenørskap i norsk offentlig kontekst: Høgskolen i Sørøst-Norge.
- Tranøy, K. E. (2016). Ansvar. I *Store Norske Leksikon*. Hentet fra <https://snl.no/ansvar>